

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА
Шести разред основне школе

РАЧУНСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ СА РАЦИОНАЛНИМ БРОЈЕВИМА

1. Израчунај

А) $-3,2 + (-4,3) = ?$ $-7,2 + (-3,11) = ?$ $-0,48 + (-2,7) = ?$

Б) $3,5 + (-8,3) = ?$ $9,1 + (-1,9) = ?$ $3,8 + (-0,15) = ?$

2. Израчунај

А) $6,2 - (-1,2) = ?$ $-7,3 - (-0,13) = ?$ $-0,25 - (-1,2) = ?$

Б) $7 - 9,3 = ?$ $-8 - (-1,01) = ?$ $8 - (-3,17) = ?$

3. Израчунај

А) $-3,5 + (4,1 - 7,1) = ?$ $-2,9 - (3,11 - 0,49) = ?$

Б) $-0,15 - (-2,7 - 0,15) = ?$ $7,4 - (8,1 - 9,17) = ?$

4. Израчунај

А) $\frac{3}{7} - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4}\right) = ?$ $-\frac{2}{5} + \left(\frac{1}{10} - \frac{7}{15}\right) = ?$ $\left(\frac{3}{14} - \frac{11}{28}\right) - \frac{1}{2} = ?$

Б) $-\frac{3}{7} + \left(\frac{1}{14} - \frac{2}{21}\right) = ?$ $\left(\frac{2}{5} - \frac{9}{10}\right) + \frac{1}{3} = ?$ $\left(\frac{2}{7} - \frac{1}{14}\right) - \frac{5}{21} = ?$

5. Израчунај

А) $\left(\frac{1}{2} - \frac{2}{3}\right) - \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{4}\right) = ?$ $\left(\frac{2}{3} - \frac{1}{5}\right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{2}{5}\right) = ?$ $\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{5}\right) - \left(\frac{1}{3} - \frac{3}{4}\right) = ?$

Б) $\left(\frac{2}{5} - \frac{6}{7}\right) - \left(\frac{3}{7} - \frac{9}{10}\right) = ?$ $\left(\frac{5}{9} - \frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{6} - \frac{1}{3}\right) = ?$ $\left(\frac{2}{5} - \frac{2}{3}\right) - \left(\frac{3}{7} - \frac{3}{5}\right) = ?$

6. Израчунај

А) $(3,5 - 2,9) - (3,7 - 9,1) = ?$ $(1,4 - 3,1) + (5,6 - 8,7) = ?$ $(7,2 - 9,13) - (4 - 8,23) = ?$

Б) $(0,48 - 1,2) - (0,92 - 1,4) = ?$ $(1,5 - 6,1) + (1,9 - 9,1) = ?$ $(3,9 - 10) - (8 - 9,29) = ?$

7. Израчунај

А) $-12 \cdot \frac{3}{4} - 2 \cdot \frac{5}{12} = ?$ $-12 \cdot \left(\frac{3}{4} - 2\right) \cdot \frac{5}{12} = ?$

Б) $-5 \cdot \left(-\frac{3}{10}\right) - 2 \cdot \frac{5}{8} = ?$ $-5 \cdot \left(-\frac{3}{10} - 2\right) \cdot \frac{5}{8} = ?$

8. Израчунај вредност израза

А) $1,7 \cdot (-4) - 1,6 \cdot 5 = ?$ $3,6 - 2,3 \cdot (-0,73 - 0,37) = ?$

Б) $2 \cdot (-1,8 - 0,4) : (-3,6 + 4,1) = ?$ $-5,6 : (3,2 - 2,4) + 3,4 \cdot 1,5 = ?$

9. Ослободи се заграда и израчунај задату вредност

$8,7 - (70 + 8,7) = ?$ $-6,3 + (-50 + 6,3) = ?$

10. Одреди решења следећих једначина

$-12 + (x - 30) = -6$ $50 - (12 - x) = -25$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

11. Реши следеће једначине уз претходно ослобађање од заграда

$$\frac{5}{8} - \left(\frac{3}{8} + x\right) = -\frac{3}{4} \quad -\frac{3}{5} + \left(\frac{1}{5} - a\right) = \frac{2}{5}$$

12. Распореди бројеве у растући низ

$$-5,3; \quad 3,5; \quad -\frac{3}{7}; \quad -0,6 \quad -0,4; \quad 2,5; \quad -5,2; \quad -\frac{4}{9}$$

13. Израчунај вредност израза

$$|-3,8| \cdot |2,4| = ? \quad |-5,4| : |-2,7| = ? \quad \left|-1\frac{2}{5}\right| + |3,87| = ? \quad \left|4\frac{3}{8}\right| - \left|-2\frac{13}{16}\right| = ?$$

14. Израчунај вредност израза

$$[-0,68 + (-7,9)] + \left(-\frac{5}{9} + \frac{11}{36}\right) = ? \quad \left[\frac{2}{7} + \left(-\frac{15}{28}\right)\right] + [-0,67 + (-6,5)] = ?$$

15. Дужина правоугаоника је $3\frac{1}{3}$ дм, а ширина је за 28% мања од даљине.

Израчунај површину правоугаоника.

16. Ширина правоугаоника је $1\frac{3}{7}$ цм, а дужина је за 47% већа од ширине.

Израчунај површину правоугаоника.

17. Одреди бројевну вредност израза

$$[-14,3 - (-5,4)] - \left[-\frac{5}{6} + \left(-2\frac{5}{12}\right)\right] = ? \quad \left(-\frac{5}{7} + 1\frac{32}{35}\right) - [3,47 - (-1,7)] = ?$$

18. Реши следеће једначине

$$\text{А) } 3\frac{1}{3} - y = -2\frac{7}{12} \quad 7,7 + x = 2,54 \quad \text{Б) } -3\frac{7}{12} - x = 2\frac{13}{15} \quad 5,8 + x = 2,61$$

19. Спроведи назначене рачунске операције

$$\text{А) } (-4,3 + 2,8) \cdot \left(-1\frac{1}{3} - 2\frac{7}{15}\right) = ? \quad \text{Б) } (-0,8 - 1,9) \cdot \left(3\frac{4}{7} - 5\frac{5}{21}\right) = ?$$

20. Израчунај вредност израза уз примену закона множења

$$\text{А) } -17 \cdot \frac{4}{9} - 17 \cdot \frac{5}{9} = ? \quad \text{Б) } 24 \cdot \left(-\frac{15}{29}\right) - 24 \cdot \frac{14}{29} = ?$$

21. Израчунај

$$(-6,5 - 3,9) - (6,5 - 13,7) = ? \quad (-5,7 - 6,3) + (-5,7 + 4,5) = ?$$

22. Одреди решења следећих једначина

$$\text{А) } 7,54 - (2x + 6,8) = -1,86 \quad 5,48 - (3,1 - 3x) = 6,58$$

$$\text{Б) } 6(3x - 1) - (2x + 7) = -6,6 \quad 3(4x - 5) - (7x + 1) = -19,5$$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

23. Израчунај бројевну вредност израза уз претходно упроштавање

А) $10x + 8 - (4x - 5) = ? \quad x = -\frac{2}{3}$

Б) $9m + 8 - (7 - 5m) = ? \quad m = -\frac{2}{7}$

24. Ослободи се заграда у изразима

А) $43,5 - (25,7 - 33,9) + (-17,3 + 5,6) = ?$

Б) $-47,4 + (15,9 - 27,3) - (-24,1 + 15,3) = ?$

25. Израчунај бројевну вредност израза уз претходно упроштавање

А) $15 \cdot \left(0,4x - \frac{1}{3}\right) - 14 \cdot \left(\frac{5}{7}x - 0,5\right) = ? \quad x = -1\frac{3}{8}$

Б) $12 \cdot \left(0,5m - \frac{2}{3}\right) - 35 \cdot \left(0,4m + \frac{2}{7}\right) = ? \quad m = -1\frac{5}{16}$

В) $5 \cdot (0,3a - 6) - 1,2 \cdot (3a - 5) = ? \quad a = -1\frac{1}{7}$

26. Реши следеће једначине

А) $0,4 \cdot (4x - 2) = -4,5 - (1,6x - 2,5) \quad (x + 0,75) : 2\frac{1}{4} = 3\frac{1}{9} : 1\frac{3}{4}$

Б) $0,3 \cdot (5x + 0,2) = -2,6 - (2,7x - 1,4) \quad (x - 0,5) : 2\frac{3}{4} = 1\frac{9}{11} : \frac{5}{7}$

27. Израчунај вредност израза водећи рачуна о редоследу рачунских операција

А) $(2,4 + 0,78) \cdot (0,5) - (8,57 - 19,826) : 2,01 = ?$

Б) $(4,3 - 6,58) \cdot 2,5 + (-16,8 + 70,98) : (-8,4) = ?$

В) $-6,4 \cdot 2,05 + 0,72 \cdot 5,5 - 23,712 : (17,5 - 28,9) = ?$

28. Израчунај бројевну вредност израза

А) $\left(2\frac{1}{3} - 3\frac{3}{8}\right) \cdot 4\frac{4}{5} + 2\frac{4}{9} = ? \quad 4\frac{3}{5} : \left(1\frac{2}{3} - 3\frac{1}{5}\right) + 1\frac{3}{8} = ?$

Б) $1\frac{7}{12} + 5\frac{6}{7} : \left(2\frac{2}{5} - 3\frac{4}{7}\right) = ? \quad 1\frac{8}{11} + 2\frac{2}{19} \cdot \left(1\frac{4}{5} - 2\frac{3}{4}\right) = ?$

В) $1\frac{5}{11} - 2\frac{2}{23} \cdot \left(1\frac{3}{5} - 2\frac{3}{4}\right) = ? \quad 5\frac{4}{5} : \left(1\frac{4}{7} - 2\frac{2}{5}\right) + 1\frac{3}{5} = ?$

29. Израчунај бројевну вредност израза

А) $2\frac{1}{52} \cdot \frac{26}{49} - 1\frac{11}{21} : 2\frac{2}{9} = ? \quad -3\frac{5}{21} : 1\frac{22}{63} + 1\frac{3}{35} : 1\frac{1}{56} = ?$

Б) $-10,125 \cdot 3\frac{1}{3} + (-8,75) \cdot 2\frac{4}{7} = ? \quad \left(-1\frac{3}{35}\right) : \left(-\frac{56}{57}\right) + 3\frac{5}{21} : \left(-1\frac{22}{63}\right) = ?$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

30. Израчунај бројевну вредност израза

А)

$$\left(\frac{7}{15} + \frac{3}{10}\right) \cdot 2\frac{14}{23} + 1\frac{6}{57} : \left(\frac{7}{19} - \frac{30}{57}\right) = ? \quad \left(\frac{5}{18} + \frac{7}{12}\right) \cdot 2\frac{10}{31} + 1\frac{13}{51} : \left(\frac{4}{17} - \frac{20}{51}\right) = ?$$

$$\text{Б) } \left(\frac{5}{14} + \frac{10}{21}\right) \cdot 3\frac{3}{5} + 1\frac{1}{6} : \left(\frac{13}{22} - \frac{25}{33}\right) = ? \quad \left(\frac{7}{16} + \frac{5}{12}\right) \cdot 1\frac{7}{41} + 1\frac{1}{39} : \left(\frac{4}{13} - \frac{20}{39}\right) = ?$$

В)

$$-\left(\frac{20}{39} - \frac{3}{13}\right) : 1\frac{3}{40} + 6\frac{4}{5} : \left(\frac{3}{5} + 1\frac{2}{3}\right) = ? \quad \left(\frac{4}{15} - \frac{3}{10}\right) : 1\frac{3}{40} + \left(-2\frac{4}{19}\right) \cdot \left(\frac{1}{3} + \frac{4}{7}\right) = ?$$

31. Изврши упоређивање

А) $-3,8 + (-6,2) \dots -3,8$ $3,8 + (-6,2) \dots 3,8$

Б) $-3,8 + 6,2 \dots -3,8$ $3,8 + (-6,2) \dots -3,8$

32. Одреди вредност следећих израза $|m| + |n| = ?$ $|m + n| = ?$

А) $m = -15;$ $n = -23$ Б) $m = -1,5;$ $n = 2,3$

33. Састави бројевне изразе и израчунај њихову вредност

А) Збир бројева 2,5 и -11 додај реципрочну вредност $2\frac{1}{2}$

Б) Од броја 4,1 одузми збир бројева -21,5 и 5,3

В) Разлици бројева -1,4 и -3,6 додај збир бројева 6,3 и -10

Г) Од збира бројева -0,06 и 0,4 одузми разлику бројева 0,9 и -1,2

Д) Од разлике бројева -0,3 и 1,02 додај њихов збир

34. Одреди бројевну вредност израза

А) $-9,2 + 6,4 + (-3,6) + 1,6 = ?$ $\frac{1}{4} + \left(-1\frac{1}{4}\right) + 4\frac{3}{8} + \left(-6\frac{1}{4}\right) = ?$

Б) $-24 + (-0,6) + 0,56 + (-1,7) + 0,24 = ?$ $-3\frac{1}{4} + 4\frac{3}{8} + \left(-\frac{1}{2}\right) + 5\frac{3}{4} = ?$

35. Не вршећи операцију множења, упореди производе

А) $-2,3 \cdot (-17) \dots 2,3 \cdot (-17)$ $9,8 \cdot (-2,5) \dots -9,8 \cdot 2,5$

Б) $37,5 \cdot 404 \dots -37,5 \cdot 404$ $-4,03 \cdot 0,021 \dots -4,03 \cdot (-0,021)$

36. Установи редослед рачунских операција и нађи бројевну вредност израза

А) $10,9 - 2\frac{16}{19} \cdot (2,27 + 9,792 : 6,4) + \left(5\frac{11}{14} - 4\frac{20}{21}\right) : 3\frac{11}{63} = ?$

Б) $18,2 : (-9,1) \cdot 0,7 - 3,4 \cdot (-2,3) : 17 = ?$

В) $2\frac{3}{5} + 2\frac{2}{5} : (0,6 \cdot 3,25 - 0,812 : 0,4) = ?$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

37. Израчунај вредност израза повољнијом методом
- А) $4,8 \cdot (-18,6) + 4,8 \cdot 5,9 + 4,8 \cdot 12,7 = ?$
 Б) $-11,98 \cdot 5,67 + (-11,98) \cdot (-0,22) + (-11,98) \cdot 4,55 = ?$
 В) $9,46 \cdot 7,55 + (-9,46) \cdot (-19,05) - (-3,4) \cdot 9,46 = ?$
38. Израчунај вредност израза $-19,62 \cdot a - 19,62 \cdot b + 19,62$ повољним методом ако знаш да су вредности
- А) $a = 17,9$; $b = 13,1$ Б) $a = -66,08$; $b = 56,8$ В) $a = 42,95$ $b = -41,95$
39. Задат је израз $4,5x + 5\frac{1}{3}x - 2\frac{1}{6}x + 1\frac{1}{6}$
- Одреди бројевну вредност израза за
- А) $x=12$ Б) $x=6/7$ В) $x=-6$
40. Израчунај вредност збира и разлике А и В
- А) $A = \left(-1\frac{2}{3} + 3,6\right) : (-5,8)$ $B = -(-2,4) \cdot [-3,75 - (-7,25)]$
- Б) $A = 8,3 \cdot 0,2 + \frac{16}{31} \cdot \left(5\frac{17}{30} - 1\frac{41}{96} \cdot 2\right)$ $B = -0,3 \cdot (61 - 1976 : 32,5)$
- В) $A = 10,9 - 2\frac{16}{19} \cdot (2,27 + 9,792 : 6,4)$ $B = \left(5\frac{11}{14} - 4\frac{20}{21}\right) : 3\frac{11}{63}$
41. Израчунај вредност количника А и В
- $A = -2\frac{4}{7} : \left(-\frac{3}{35}\right)$ $B = -12,8 \cdot (-3,75) - (-4,125) \cdot \left(-4\frac{4}{11}\right)$
42. Израчунај вредност производа А и В
- $A = 1,5 \cdot \left(2,652 : 1,3 - 1\frac{17}{30} + 0,06\right) + 3,7$ $B = 5,4 - \frac{5}{27} : \frac{25}{48}$
43. Израчунај вредност двојних разломака
- $$\left[\frac{4\frac{1}{6} + 1,25}{3,5 - 1\frac{1}{3}} \cdot \frac{2,6 - 1\frac{2}{3}}{0,2 + \frac{1}{30}} \cdot 3,2 \right] : \left[\frac{0,85}{\frac{7}{12} - 0,375} - 0,08 \right] = ?$$
- $$\frac{\left(3\frac{7}{25} + 2,72\right) \cdot \frac{5}{24}}{\frac{15}{16} : 3\frac{3}{4} - \frac{2}{9}} - \frac{\left(0,36 + \frac{0,224}{0,35}\right) \cdot 5}{\left(5,85 : 1\frac{19}{20} - 2\frac{5}{9}\right) : 4} = ?$$
44. Уместо звездеце стави такав број да би једнакост била тачна
- А) $(-8,4) + (-*) = -10$ $(-*) + (-99,9) = -100$
- Б) $\left(-1\frac{5}{18}\right) + (-*) = -2$ $\left(-2\frac{3}{4}\right) + (-*) = -3$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

45. Спроведи назначене рачунсе операције

A) $\left[\left(17,65 - 9\frac{1}{4} \right) \cdot 2,05 - 3,9 \cdot \frac{2}{5} \right] : 2,9 = ?$

B) $\left[\left(3,86 + 4\frac{3}{25} \right) : 2,1 + 10,2 : 8\frac{1}{2} \right] \cdot 0,3 = ?$

46. Израчунај вредност израза повољнијим методом

A) $-2,6 + (-0,3) + (-1,4) + (-9,7) = ?$ B) $1,5 - 5,4 + (-1,6) + 8,5 = ?$

B) $4,37 + (-3,65) + (-7,35) + 6,63 = ?$

Г) $0,13 + (-9,94) + (-2,13) + (-0,06) = ?$

47. Израчунај

A) $3\frac{1}{8} - \left(4\frac{5}{16} + 1\frac{1}{4} \right) = ?$ $-3\frac{1}{2} - \left(5\frac{3}{4} + 2\frac{7}{20} \right) = ?$

B) $-7\frac{3}{5} - \left(-4\frac{1}{15} - 5\frac{2}{3} \right) = ?$ $-\frac{1}{3} - \left(-3\frac{7}{18} - 5\frac{8}{9} \right) = ?$

48. Реши следеће једначине

A) $\left(1\frac{1}{12} + 3,75 \right) - (-x) = 4,5$ $x - \left(7\frac{5}{9} - 5\frac{1}{6} \right) = -3,5$

B) $-\left(5\frac{2}{3} - 1,6 \right) - x = 6\frac{1}{3}$ $x - \left(-4,6 + 3\frac{4}{7} \right) = -8\frac{1}{14}$

49. Израчунај вредност израза

$$\left(\underbrace{\frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{3}}_{10x} - \underbrace{\frac{1}{2} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} - \dots - \frac{1}{2}}_{8x} \right) \cdot \left(\underbrace{\frac{1}{100} + \frac{1}{100} + \dots + \frac{1}{100}}_{15x} \right)$$

50. Реши следеће једначине

A) $x + \frac{5}{7} = \left(-\frac{3}{8} \right) \cdot 1\frac{1}{3}$ $y - \frac{7}{12} = 3\frac{1}{2} \cdot \left(-\frac{4}{7} \right)$

B) $\left(-6\frac{2}{3} \right) \cdot \left(-1\frac{1}{5} \right) + x = -0,5$ $\left(-\frac{5}{14} \right) \cdot \frac{21}{25} - y = 3\frac{3}{4}$

51. Израчунај

A) $\left(-3,8 + 2\frac{1}{3} \right) \cdot \left(-1\frac{7}{8} \right) + 4\frac{1}{6} : \left(-1\frac{2}{3} \right) = ?$ $\left(-\frac{5}{12} - \frac{3}{4} \right) : 2\frac{1}{3} + 5\frac{1}{3} \cdot 0,75 = ?$

B) $\left(-2,5 - 1\frac{5}{6} \right) : 1\frac{4}{9} - 3\frac{5}{9} \cdot \left(-2\frac{1}{4} \right) = ?$ $\left(\frac{3}{4} - 1\frac{7}{8} \right) : \frac{3}{4} + 3\frac{1}{9} \cdot \frac{3}{7} = ?$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

52. Израчунај двојни разломак $\frac{\frac{4}{5} : 2\frac{2}{3} - 3 : \frac{3}{4}}{\frac{1}{6} - \frac{1}{15}} = ?$

53. Ослободи се заграда и израчунај вредност израза

A) $-1,25 - \left\{ 6,5 - \left[1,5 + \left(-2\frac{1}{3} + 3\frac{7}{12} \right) \right] \right\} = ?$

B) $-2,4 - \left\{ 5,6 - \left[1,75 + \left(-2\frac{1}{6} + 5\frac{1}{4} \right) \right] \right\} = ?$

54. Израчунај вредност израза уз претходно упроштавање

A) $7(0,5a + 1) + 1,5a - 9 \quad a = -0,8$

B) $3,5(3 - 4b) - 5,7 + 8b \quad b = 1,3$

B) $-6 \cdot \left(\frac{2}{3}c + 1 \right) + 7c + 5 \quad c = 7$

55. Реши следеће једначине

$$1,8 - \left[2\frac{3}{5} - (x - 1,2) \right] = 3 \quad 1,9 - \left[5\frac{3}{4} - (x + 1) \right] = 3,15$$

56. Израчунај вредност израза

A) $\left[-2\frac{3}{7} + \left(-7\frac{4}{7} \right) \right] + \left(-1\frac{4}{9} - 3\frac{5}{9} \right) = ? \quad \left[-5\frac{1}{3} + \left(-\frac{2}{3} \right) \right] + \left(-1\frac{3}{5} \right) = ?$

B) $\left[-11\frac{1}{8} + \left(-3\frac{1}{4} \right) \right] + \left[-10\frac{7}{11} + \left(-4\frac{4}{11} \right) \right] = ? \quad \left[-2\frac{1}{3} + \left(-\frac{1}{6} \right) \right] + \left(-1\frac{1}{2} \right) = ?$

57. Одреди бројевну вредност израза повољним методом

A) $\frac{7}{16} + \left(-\frac{11}{42} \right) + \left(-\frac{9}{16} \right) + \frac{17}{42} = ? \quad -3\frac{31}{36} + \left(-1\frac{17}{24} \right) + 5\frac{4}{36} + \left(-2\frac{4}{24} \right) = ?$

B) $-\frac{5}{18} + \left(-\frac{4}{81} \right) + \frac{7}{18} + \frac{13}{81} = ? \quad -3\frac{5}{11} + 1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{16} + \left(-4\frac{6}{11} \right) = ?$

58. Упрости изразе и израчунај њихову бројевну вредност

A) $-2,8 + x + 5,36 + (-7,2) + y + (-7,36) \quad x = -13; y = 54$

B) $m + \left(-2\frac{4}{9} \right) + 8\frac{13}{24} + n + \left(-3\frac{2}{9} \right) + \left(-4\frac{5}{24} \right) \quad m = -3\frac{5}{6}; n = -2\frac{11}{12}$

B) $-5\frac{9}{35} + p + 4\frac{11}{28} + 6\frac{2}{35} + \left(-5\frac{18}{28} \right) + k \quad p = -2\frac{19}{30}; k = 9$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

59. Састави бројевни израз и израчунај му вредност
- А) Од броја 3,6 одузми збир бројева -12,6 и 5,3
  - Б) Разлици бројева -2,4 и -3,8 додај збир бројева 5,6 и -10
  - В) Броју -1,4 додај разлику бројева 2,5 и 4,1
  - Г) Од збира бројева -8,2 и 14 одузми разлику бројева 0,7 и -5,4

60. Израчунај бројевну вредност израза

А) $\left(-5\frac{3}{4}\right) \cdot 8 + \left(-2\frac{1}{3}\right) \cdot \left(-1\frac{3}{14}\right) - 1\frac{37}{48} \cdot \left(-2\frac{2}{15}\right) = ?$

Б) $\left(-2\frac{1}{8}\right) \cdot \left(-1\frac{29}{51}\right) + \left(-1\frac{23}{42}\right) \cdot 3\frac{1}{13} - \left(-4\frac{2}{3}\right) \cdot 6 = ?$

61. Спроведи назначене рачунске операције

А) $-84 : 2,1 - 4,64 : (-5,8) - 6 : 24 + 1,4 : (-0,28) = ?$

Б) $[-32,64 : 0,8 + 4,324 : (-0,46)] \cdot 1,5 + 28,16 = ?$

В) $2,46 : (-4,1) - 15 : 0,25 - 40 : (-25) + (-14,4) : (-0,32) = ?$

Г) $[-12,16 : (-0,4) + 4,62 : (-0,3)] \cdot (-2,4) - 93,7 = ?$

62. Одреди вредност израза

$$\left[2\frac{13}{48} - \left(-2\frac{5}{12}\right)\right] : \left(-3\frac{3}{4}\right) + 9\frac{3}{4} : (-13) = ? \quad \left(5\frac{5}{9} - 6,8\right) : \left(2\frac{13}{30} - 2\frac{1}{12}\right) \cdot 3,6 = ?$$

63. Израчунај

А) $\left(2\frac{1}{2} : 10 + 10 : 2\frac{1}{2} - 2\frac{1}{6}\right) \cdot \frac{36}{125} = ?$

Б) $3\frac{1}{8} : \left[\left(4\frac{5}{12} - 3\frac{13}{24}\right) \cdot \frac{4}{7} + \left(3\frac{1}{18} + 2\frac{7}{12}\right) \cdot 1\frac{10}{17}\right] = ?$

В) $\left(\frac{3}{4} + \frac{5}{9} + \frac{7}{12}\right) : \left(\frac{5}{12} + \frac{1}{10} + \frac{47}{90}\right) \cdot \left(4\frac{1}{15} - 3\frac{2}{3}\right) = ?$

64. Израчунај

А) $\left(15 : 3\frac{3}{4} + 10\frac{1}{2} : 1\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{14}\right) : \left(1\frac{33}{52} - 1\frac{1}{4}\right) = ?$

Б) $\left(10 : 2\frac{1}{2} + 7\frac{1}{2} : 10\right) \cdot \left(\frac{3}{40} + \frac{7}{12} - \frac{157}{360}\right) = ?$

65. Реши једначине

$$2\frac{1}{3} + x - 1\frac{3}{7} = 2\frac{2}{3} + 3\frac{4}{7} \quad 8\frac{1}{5} - x + 7\frac{1}{4} = -1\frac{4}{5} + 2\frac{1}{2}$$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

66. Одреди вредност двоструких разломака

$$\frac{-19 - 5\frac{1}{5} \cdot \left(-2\frac{9}{13}\right)}{\frac{1}{5} - \frac{1}{6} - \frac{7}{30}} + 3 : \left(-\frac{1}{3}\right) - 16 = ? \quad \frac{21}{\frac{1}{40} - 0,2} - \frac{1\frac{1}{3} - 2,5}{1\frac{7}{9} - 1\frac{5}{6}} + \frac{\left(13\frac{1}{8} - 11,875\right) \cdot \left(-1\frac{3}{5}\right)}{0,625 : \left(-3\frac{1}{8}\right)} = ?$$

67. Одреди непознату "x" из следећих једнакости

$$\frac{\left(7 : 3\frac{1}{2} - x : 2\right) : (-3) + 4}{-5 : \frac{1}{3} + 2\frac{1}{7} : \left(-1\frac{8}{7}\right)} = \left(-\frac{1}{2}\right) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \quad \left[7 - \frac{x-8}{2 : \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2}\right)}\right] \cdot 2\frac{1}{3} + 11 : 3 = -1$$

68. Израчунај

А) $-27 + 3 \cdot \left[-5 : \left(-\frac{1}{3}\right) + \left(12,4 - 3\frac{1}{5} \cdot 7\right)\right] = ?$

Б) $(9 \cdot 0,6 - 7) \cdot \left[-27 - 13 \cdot \left(8,3 \cdot 2 - 15\frac{3}{5}\right)\right] = ?$

В) $\left[15,8 \cdot \left(-\frac{2}{5}\right) + 7 \cdot (8 \cdot 0,2 - 0,7)\right] \cdot \left(5 - 8 \cdot \frac{3}{5}\right) = ?$

69. Задат је образац $A = (a : 3 + b : 5) \cdot 2,3 + 3,7$

Израчунај вредности обрасца за

А) $a = 12,6$ $b = -3\frac{1}{2}$ Б) $a = 18,3$ $b = -4$ В) $a = 21,3$ $b = -7\frac{1}{2}$

70. Задат је образас $A = -27,5 - 2,5 \cdot (a : 3 + b)$

Израчунај вредност обрасца за

А) $a = 36,3$ $b = -7\frac{1}{2}$ Б) $a = 42,9$ $b = -5,3$ В) $a = 51,3$ $b = -7,1$

71. Одреди вредност непознате "x" из једнакости

А) $x : (-2) + 17,5 = -5\frac{1}{3} \cdot 1\frac{1}{6} + 7,5; \quad \left(-2\frac{1}{7}\right) \cdot \left(-4\frac{1}{5}\right) - x : 2 = -3\frac{1}{3} \cdot 2,4 - 3 \cdot 2\frac{1}{3}$

Б) $2 \cdot x - 5 : \left(-1\frac{2}{3}\right) = 5 + 3 : (-0,5); \quad -3\frac{1}{3} \cdot 1,2 - 6 \cdot x = -3,25 \cdot 1\frac{3}{13} - 6$

72. Између којих бројева се налази $A = 1 - \frac{2 + \frac{3}{4}}{2 - \frac{3}{4}} ?$

А) $-7; -3,5$ Б) $-3; -2$ В) $-2; -1,5$ Г) $-1,5; 0$ Д) $0; 1,5$

ПРИПРЕМА КОНТРОЛНОГ И ДРУГОГ ПИСМЕНОГ ЗАДАТКА

Шести разред основне школе

73. Одреди вредност израза $B = 33\frac{1}{3}\%$ од $A - \frac{3}{5}x$ где је вредност

$$A = \left(11\frac{1}{3} + 5,25\right) : \left(37 - 32\frac{3}{4}\right) - \frac{2,4 \cdot 13\frac{2}{13} + 2,4 \cdot 17\frac{11}{17}}{0,3 \cdot 13\frac{2}{13} + 0,3 \cdot 17\frac{11}{17}}, \text{ а вредност "x" је}$$

решење једначине $\left(26\frac{1}{3} - 13\frac{1}{3} : x\right) \cdot 0,2 = 3\frac{2}{3}$

74. Израчунај непознату вредност "x" из једнакости

$$\frac{-5-9:x}{2} = 10 - 7 \cdot 2 \quad 13 - 3 \cdot (2x - 5) - 4 - 6 : 2 = 3 \quad (5 + 15 \cdot 0,04) \cdot \frac{5}{7} = 2 \cdot (0,26 : 0,2 - x)$$

75. Одреди вредност израза $A = -\left|13y - \left(-\frac{x}{13}\right)\right| + \left|-\frac{x}{13}\right| - |-13y|$ ако је вредност

"x" решење једначине $\frac{x}{\left(-7\frac{3}{7}\right) : (-4)} + 9,12 : (-5,7) = -8,6$ и $y = -\frac{1}{13}$